

تداوم وابستگی اغلب صندوق ها به بودجه عمومی

بررسی استقلال یاوابستگی صندوق های بازنشستگی به بودجه عمومی دولت در سال آینده، نشان می دهد که بسیاری از صندوق های بزرگ کشور، همچنان به بودجه عمومی متکی هستندو بودجه، به شکل نامتوازنی تخصیص پیدا کرده است. در مجموع، سهم صندوق های کشوری، لشکری و فولاد، از فصل رفاه و تامین اجتماعی، از ۶/۲۴ درصد سال ۸۷ به ۷۴ درصد در سال ۹۶ رسیده است. اعتبارات مندر ج در لایحه بودجه سال آینده نیز رشدی ۳۴/۷ درصدی داشته است. دولت همچنین وعده داده ۹ هزار میلیارد تومان از بدهی های حسابرسی شده خود به دو صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری را پرداخت کند. این رقم، برای تامین اجتماعی، تقریبا صفر است.

یکشنبه ● اول بهمن ۱۳۹۶ ● شماره صد و سی و هشت

۰ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹

چانه زنی برسر مطالبات کارگران!

برخی پیش بینی ها حاکی از آن است که دولت در بودجه سال آینده کشور، ۲۵ هزار میلیارد تومان

از بدهی های جاری و معوق خود به تامین اجتماعی را پرداخت می کند اما همه چیز به جمع بندی در صحن علنی مجلس بستگی دارد

با اینکه قانون مقرر کرده بود سالانه ۱۰ درصد بدهی های دولت به تامین اجتماعی پرداخت شوند، ارقام بودجه ای خلاف این را نشان می دهد.

میلیارد تومان است و براساس بند ب ماده ۱۲ قانون برنامه ششم، باید برای تامین اجتماعی نیز رقمی اختصاص پیدا می کرد؛ و اگر قدری از این پول هم در اختیار تامین اجتماعی قرار می گرفت، موتور محرکه آن شروع به فعالیت می کرد.» به گفته معاون اجتماعی مرکز پژوهش های مجلس، سهم بیمه های اجتماعی، از فصل رفاه اجتماعی، ۳۴ درصد است اما تامین اجتماعی، از این رقم حدود ۱۲۰۰ میلیارد تومان خواهد برد. ارقامی که مربوط به پرداخت بیمه پایه بیمه شدگان خاص است و نسبت به سال گذشته نیز رشدی ۲۰۰ درصدی داشته اما در مقایسه با دیگر ارقام بودجه رفاه اجتماعی، تقریبا هیچ است.
ایروانی اصل، کمبودمنابع ونداشتن اولویت پرداخت را مهم ترین چالش بودجه ای در کشور خواندو گفت: «بودجه، تصویب خواهد شد و تخصیص هم داده می شود اما در خزانه، پولی برای پرداخت نیست یا اگر پولی باشد، اولویت هادرست نیست. مثلا در تبصره ۱۲ لایحه بودجه، در بحث اجرای قانون همسان سازی، از بازنشستگان کشوری و لشکری صحبت شده، اما از بازنشستگان تامین اجتماعی، صحبتی به میان نیامده است.»

■ میزان بدهی های دولت به تامین اجتماعی

معاون مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، مهم ترین بحث بودجه ای سال آینده را میزان بدهی های دولت به تامین اجتماعی معرفی کرد که تمام ملاحظات فنی آن لحاظ شده است.
ایروانی اصل تصریح کرد: «تا پیش از این، دولت اصلا نمی پذیرفت که میزان بدهی اش به تامین اجتماعی، بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان است. اما مطابق آخرین حسابرسی ها (تا پایان سال ۹۴) دولت پذیرفته که حداقل ۸۰ هزار میلیارد تومان بدهکار است. حالا در مجلس، بحث این است که اگر بخواهیم یک بار برای همیشه تصمیم بگیریم، باید بر سر همین ۸۰ هزار میلیارد تومان تصمیم بگیریم.» وی با اشاره به تکلیف دولت در برنامه ششم توسعه، برای بازپرداخت سالانه ۱۰ درصد از بدهی های خود به تامین اجتماعی، گفت: «حداقل های پرداخت مشخص است اما سقفی برای این کار مشخص نشده که به یک معنا می شود صدررصد بدهی ها را پرداخت کرد و ما امیدواریم با ارائه پیوستی بودجه ای، به این مسئله توجه شود.»
تهاتر بدهی های دولت به دستگاه های بدهکار خود، موضوع دیگری بود که این کارشناس مرکز پژوهش های مجلس به آن اشاره کرد و گفت که تامین اجتماعی هم از آن منتفع می شود.
ایروانی اصل، در توضیح اظهار کرد: «مرکز پژوهش های مجلس، در تبصره ۶ لایحه بودجه سال آینده، فرمولی را طراحی کرده که براساس آن، دولت باید بدهی های خود را به دستگاه های که بدهکار است تا ۱۱۰ هزار میلیارد تومان -با این شرط که پایه پولی کشور افزایش پیدا نکند- تهاتر کند. در آنجا تصریح

کتیبنو | ۰۳

داستان جلد COVERSTORY

دانست که دولت باید همه ساله اعتبارات لازم را برای آن در نظر بگیرد. وی افزود: «تبصره ۲ ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی، درباره حق بیمه سهم دولت است که باید در بودجه سالانه در نظر گرفته شود. اینجا حوزه ای است که بیشترین بدهی های دولت به تامین اجتماعی شکل می گیرد اما در لایحه بودجه، اتفاقی برای آن نیفتاده است.»

■ گزارش عملکردبخش درمان منتشر شود

دکتر محمعلی همتی، عضو هیئت مدیره سازمان تامین اجتماعی، در این نشست با بیان اینکه در لوابح بودجه ای، به مطالبات تامین اجتماعی توجهی نمی شود، گفت: «قوانین بالادستی، چاره ها را اندیشیده اما در لایحه بودجه، به آن توجهی نشده است. در ماده ۱۲ قانون برنامه ششم به صراحت و کامل در باره بدهی های دولت به تامین اجتماعی تکلیف مشخص شده و دولت را موظف کرده که در دوره ای پنج ساله، این بدهی ها پرداخت شوند.» وی با اشاره به تبصره ۷ بودجه سال آینده کشور که مقرر کرده منابع بخش درمان تامین اجتماعی، در حسابی مجزا واریز شود، گفت: «همه ما می دانیم که سازمان تامین اجتماعی، طی سه سال گذشته در حوزه درمان، فراتر از نه بیست وهفتم حق بیمه دریافتی عمل کرده و اسناد آن نیز حسابرسی شده، اما برخی با فضا سازی های صورت گرفته، سهم عمده سازمان تامین اجتماعی در تامین منابع مالی طرح تحول سلامت زیرسوال رفته و این موضوع، در نحوه تصمیم گیری نمایندگان مجلس نیز مشاهده می شود.» وی پیشنهاد کرد دیوان محاسبات، یک بار برای همیشه گزارشی کارشناسی از هزینه کرد بخش درمان تامین اجتماعی منتشر کند تا تصمیم های خلاف قانون و مقررات گرفته نشود. این عضو هیئت مدیره سازمان تامین اجتماعی، با اشاره به یک برآورد از رقم بدهی ۸۰ هزار میلیارد تومانی دولت به تامین اجتماعی، گفت: «در بررسی های صورت گرفته مشخص شده که از واژه «حداقل بدهی ها» استفاده شده که یک معنای آن، بیشتر بودن رقم کلی بدهی هاست. باید عجلاتا بر سر پرداخت همین رقم توافق شده مذاکره کرد و تمام ارکان مجلس نیز به کمک بیابند تا مطابق قانون، تکلیف همه مطالبات سازمان

دکتر محمد علی همتی:
باید عجلاتا بر سر پرداخت ۸۰ هزار میلیارد تومان از مجموع بدهی های دولت مذاکره کرد و تمام ارکان مجلس نیز به کمک بیابند تا تکلیف کل مطالبات سازمان تامین اجتماعی روشن شود

تامین اجتماعی روشن شود.
»

■ کسری ۱۵ هزار میلیارد تومانی تامین اجتماعی

مدیرکل بودجه و تشکیلات سازمان تامین اجتماعی نیز در این نشست گفت: «کسری بودجه و پیشی گرفتن مصارف بر منابع تامین اجتماعی، اصلا شوخی بردار نیست و تاکنون با استقراض از نظام بانکی، این ترانز منفی، جبران شده است.» محمد مجیدی نسب، رقم استقراض تامین اجتماعی از بانک های کشور را در سال جاری، ۱۱ هزار میلیارد تومان اعلام کردو در ادامه گفت: «سازمان تامین اجتماعی، در سال آینده در خوشبینانه ترین حالت، ۷۰ هزار میلیارد تومان درآمد کسب می کند. تعهدات قانونی دولت و مجلس به ۶۴ هزار میلیارد تومان می رسد و ۲۴ هزار میلیارد تومان نیز باید برای بخش درمان هزینه شود. علاوه بر اینها، حداقل ۲ هزار میلیارد تومان - که معادل ۳ درصد بودجه است- صرف هزینه های اداری و سازمانی می شود.» وی با تاکید بر اینکه مجموع تعهدات هزینه های سازمان تامین اجتماعی در سال ۹۷ به ۹۰ هزار میلیارد تومان می رسد، اضافه کرد: «با این اوصاف، سازمان تامین اجتماعی با کسری نقدینگی ۲۰ هزار میلیارد تومانی روبرو می شود.» وی با بیان اینکه کسری ۱۵ هزار میلیارد تومانی، سازمان تامین اجتماعی و در سطح کلان، کشور را با تهدید روبرو می کند، اضافه کرد: «باید از آینده پرداخت مستمری ها در تامین اجتماعی نگران بود و متوجه بود که خطر، جدی است. به همین دلیل لازم است دولت و مجلس، تا اتفاق تلخی نیفتاده، وارد شوند و تدابیری موثر برای جلوگیری از وقوع بحران، اتخاذ کنند.

بیمه اتباع خارجی نیازمند ...

در نتیجه، تولیدکنندگان داخلی با مشکلات متعددی مواجه می شوند که در دراز مدت، به رقابت ناسالم و گسترش تنش و معضل می انجامد.

به عبارت دیگر، اتباع بیگانه به اندازه مردم کشور از خدمات جامعه بهره مند می شوند؛ درحالی که به اندازه اتباع داخلی، هزینه نمی پردازند.

اما از پیامدهای مثبت حضور اتباع خارجی در کشور، می توان به تعامل و تبادل فرهنگی مثبت و مناسب (انتقال فرهنگ صحیح)، ترویج فرهنگ کار و قناعت، استفاده از نیروی کار ارزان، استفاده از نیروی کار متخصص و ... اشاره کرد.

طبق بررسی های به عمل آمده در سال های ۹۵-۱۳۹۴، ملاحظه می شود که از ۱۷/۹۸۸ نفر بیمه شدگان اتباع بیگانه در سال ۱۳۹۴، ۱۷/۲۵۸ نفر را مردان و ۷۳۰ نفر را زنان به خود اختصاص داده اند. از طرفی، تعداد بیمه شدگان اتباع بیگانه در سال ۱۳۹۵ معادل ۲۶/۱۹۸ نفر بوده؛ این در حالی است که طبق آمار ارائه شده توسط مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵، ۱/۶۵۴/۳۸۸ نفر تبعه خارجی در ایران وجود دارند. که از این میزان، نسبت بیمه شدگان اتباع بیگانه به کل جمعیت تبعه خارجی مقیم در کشور، برابر با ۱/۵۸ درصد است.

از طرفی از ۱/۶۵۴/۳۸۸ نفر اتباع بیگانه در کشور، ۱/۵۸۳/۹۷۹ نفر (۹۶٪) را تبعه های افغان - که بیشترین میزان مهاجرین را به خود اختصاص داده اند- تشکیل می دهند.

از آنجایی که تعداد بیمه شدگان تبعه افغانی ۲۳/۰۲۳ نفر در سال ۱۳۹۵ به ثبت رسیده و این نسبت به کل مهاجران افغان، معادل ۱/۴۵ نفر است، درواقع، به ازای هر ۱۰۰ نفر افغان در کشور، تقریبا ۱/۵ درصد بیمه شده افغان وجود دارد.

همچنین به ازای هر ۱۰۰ نفر تبعه خارجی در کشور، تقریبا ۱/۶ بیمه شده اتباع خارجی وجود دارد؛ که این میزان نسبت به تعداد تبعه خارجی، رقم ناچیزی است؛ چراکه حدودا ۴/۹۸ درصد از اتباع بیگانه وجود دارند که به نوعی تحت پوشش سازمان نیستند. و در جرگه بیمه پردازان سازمان قرار ندارند.

برآیند مباحث فوق، حاکی از آن است که بیمه اتباع بیگانه، به منظور پوشش همگانی جامعه بین المللی بیمه شدگان در داخل و خارج از کشور بی ریزی شده و بالطبع مقاصدی را به دنبال دارد. عامل جمعیتی، یکی از عوامل مهمی است که عملکرد سازمان را به شدت تحت الشعاع قرار می دهد. گسترش پوشش بیمه ای، رسالتی است که سازمان بر اساس موضوع ماده یک قانون تامین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴) بر عهده گرفته و نسبت به اجرای آن، متعهد شده است. نرخ باروری، نرخ مرگومیر، جمعیت فعال، نرخ بیکاری، نرخ مشارکت و مهاجرت، بارزترین عوامل جمعیتی هستند که تعداد بیمه شدگان را متاثر می سازند.

بالا بودن نرخ باروری، کاهش نرخ مرگومیر و مهاجرت به داخل، موجب افزایش تعداد بیمه شدگان خواهد شد و در صورت معکوس شدن عوامل فوق، کاهش در تعداد بیمه شدگان را شاهد خواهیم بود. پر واضح است که در راستای تحقق هر سیاستی با هر هدفی، باید یک روش نظام مند برای تخمین، نقاط قوت و ضعف آلترا تاتیوهای معاملات فعالیت ها یا ملزومات کارکردی یک کسب وکار را برآورد کرد و اینکه عملکرد اتباع بیگانه طی این چند سال فعالیت خودش آیا توانسته است فرآیندی نظام مند برای محاسبه و مقایسه مزایا و هزینه های یک پروژه تعریف کند؟ پاسخ این سوال، نیاز به تحقیق و مطالعه بیشتری در خصوص شکل گیری هزینه ها و درآمدهای ایجاد شده دارد.

کارشناس تامین اجتماعی

دیالوگ

مطالبات تامین اجتماعی